

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงาน ของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย

Relationship Between Professional Skills and Work Success of Head of Certified Accounting Practice in Thailand

กนกพร บุญธรรม* สุวรรณ หวังเจริญเดช และศุทธิณี ปราชญ์ศรีภูมิ

Kanokporn Boontham*, Suwan Wangcharoendate and Suttinee Prachsriphum

สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 44000
Accounting Program, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University, Mahasarakham 44000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: 60010950004@msu.ac.th

Received: 2 February 2020, Revised: 15 April 2020, Accepted: 30 April 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงาน และศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย จำนวน 85 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านการจัดการตนเอง ด้านการจัดการองค์กร และด้านการบริหารทีม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ดังนั้น หัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทยจึงควรใช้ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ โดยการเข้าร่วมอบรมและสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเชี่ยวชาญและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : ทักษะทางวิชาชีพ ความสำเร็จในการทำงาน หัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย

Abstract

The purpose of this research was to study the relationship between professional skills, work success and study the effect of professional skills on work success of head of certified accounting practice in Thailand. Questionnaires were used as a tool to collect data and responded by 85 heads of certified accounting practice in Thailand. The statistical techniques used for data analysis were multiple correlation analysis and multiple regression analysis. The findings revealed that professional skills in the aspect of intellectual, interpersonal and communication, personal, organizational management and team management had positive relationships with the effect on work success as a whole. Therefore, heads of certified accounting practice should apply the findings of this study to professional skills development by attending training and seminar for knowledge and expertise increasing and self-improvement regularly to adapt into the current situation to work success.

Keywords : professional skills, work success, head of certified accounting practice in Thailand

บทนำ

ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากธุรกิจมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในการประกอบธุรกิจนั้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ภาครัฐจึงเล็งเห็นความสำคัญของข้อมูลทางการเงินบัญชี จึงได้กำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำกับดูแลในการยกระดับคุณภาพสำนักงานบัญชี ในเรื่องของคุณภาพการให้บริการในการจัดทำบัญชี ให้มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ อีกทั้งส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีและตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อยกระดับสำนักงานบัญชีไปสู่มาตรฐานระดับสากล [1] ซึ่งสำนักงานบัญชีคุณภาพที่ได้รับหนังสือรับรองจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ต้องเข้ารับการตรวจประเมินอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการตรวจประเมินตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชียุคใหม่ เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหัวหน้าสำนักงานบัญชี ในเรื่องของความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีแบบแผนในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และมีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามมาตรฐานและกฎหมายกำหนด ดังนั้น หัวหน้าสำนักงานบัญชีจึงจำเป็นต้องมีทักษะทางวิชาชีพในด้านต่างๆ เพื่อช่วยให้การจัดทำรายงานทางการเงินสะท้อนความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงินได้อย่างมีคุณภาพ และส่งผลให้การทำงานประสบความสำเร็จ

ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) เป็นความสามารถและความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ซึ่งผู้ประกอบการบัญชีจำเป็นต้องมีเพื่อให้มีคุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาชีพครบถ้วน ซึ่งประกอบด้วย ด้านปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านการจัดการตนเอง ด้านการจัดการองค์กร [2] และด้านการบริหารทีม [3] โดยทักษะทางวิชาชีพถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ประกอบการบัญชี เนื่องจากมีส่วนช่วยให้เกิดความสำเร็จในการทำงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ความสำเร็จในการทำงาน (Work Success) เป็นผลลัพธ์จากการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อย่างถูกต้องครบถ้วน มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการวัดความสำเร็จในการทำงาน ประกอบด้วย ด้านความก้าวหน้า ด้านการยอมรับ ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านผลสัมฤทธิ์ในงาน [4] การที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานได้นั้น จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน อันเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้การทำงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ [5] ซึ่งความสำเร็จในการทำงานเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการวิชาชีพทุกคนต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพ เนื่องจากการสะท้อนคุณภาพในการทำงาน ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยรักษาคุณภาพและเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับตนเองและองค์กรมากขึ้น

หัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพ (Head of Certified Accounting Practice) เป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพในการให้บริการจัดทำบัญชีแก่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี โดยปฏิบัติงานเต็มเวลา มีประสบการณ์การจัดทำบัญชีไม่น้อยกว่า 5 ปี และแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า [6] ซึ่งสำนักงานบัญชีคุณภาพจะต้องเข้ารับการตรวจประเมินคุณภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ในการตรวจประเมินตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชียุคใหม่ มีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหัวหน้าสำนักงานบัญชี ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ การฝึกอบรมเพิ่มความรู้อย่างสม่ำเสมอ และในเรื่องของการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามมาตรฐานและกฎหมายกำหนด ดังนั้น หัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพ จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะด้านต่างๆ ให้ครบถ้วน เพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ รวมทั้งสามารถรักษามาตรฐานด้านคุณภาพของสำนักงานบัญชีให้ผ่านการตรวจประเมินอย่างต่อเนื่อง

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า ทักษะทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำงานหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก หัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้หัวหน้าสำนักงานบัญชี ตระหนักถึงความสำคัญของทักษะ

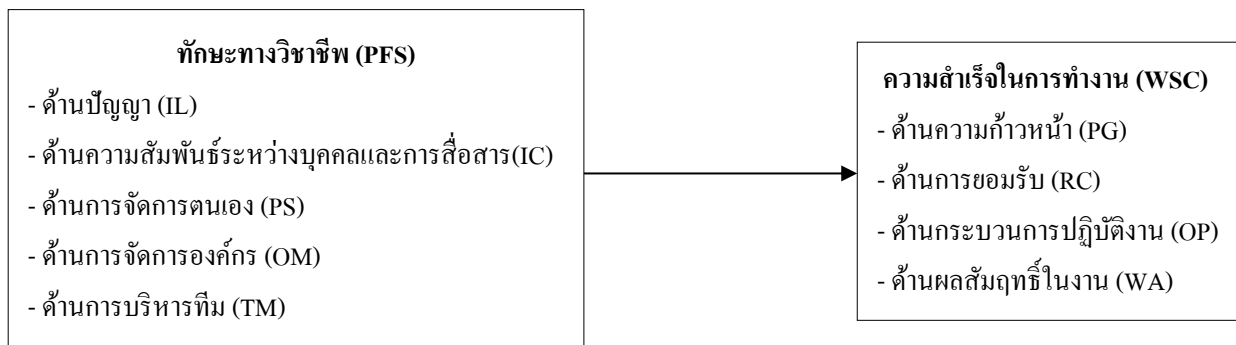
ทางวิชาชีพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพเพื่อให้ความพร้อมปฏิบัติงานในสถานะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งเป็นข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนให้มีการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดของการศึกษานี้ ผู้วิจัยประยุกต์จากแนวคิดทักษะทางวิชาชีพตามความรู้ความสามารถ ของ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 ปรับปรุง 2557 [2] และทักษะการบริหารทีม [3] และความสำเร็จในการทำงาน ประยุกต์จากแนวคิดทฤษฎี 2 ปัจจัยของ Frederick Herzberg [4]

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

สำนักงานบัญชีคุณภาพ (Certified Accounting Practice) หมายถึง สำนักงานบัญชีที่ประกอบกิจการจัดทำบัญชีมาไม่น้อยกว่า 1 ปี ที่ผ่านการตรวจประเมินการปฏิบัติตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี พ.ศ. 2558 ซึ่งจะได้รับหนังสือรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี ที่ออกโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย จำนวน 161 คน [7]

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย จำนวน 85 คน ซึ่งได้จากการส่งแบบสอบถามไปยังประชากรจำนวน 161 ฉบับ เมื่อครบกำหนดได้รับการตอบกลับทั้งสิ้น 87 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องครบถ้วน จำนวน 85 ฉบับ มีอัตราผลตอบกลับร้อยละ 52.80 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง

ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker et al. [8] ได้เสนอว่าการส่งแบบสอบถาม ต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลวิจัยระหว่างวันที่ 16 สิงหาคม - 18 ตุลาคม 2562 รวมระยะเวลา 64 วัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ ของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงานของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 16 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค
Item-total Correlation ซึ่งทักษะทางวิชาชีพ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.449 - 0.821 ความสำเร็จในการทำงาน มีค่าอำนาจ
จำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.634 - 0.921 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งทักษะทางวิชาชีพ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.757 - 0.879
และความสำเร็จในการทำงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.846 - 0.909

วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพ
ในประเทศไทย

ตัวแปร	WSC	IL	IC	PS	OM	TM	VIFs
\bar{X}	4.40	4.32	4.17	4.40	4.43	4.32	
S.D.	0.37	0.51	0.51	0.45	0.45	0.45	
WSC		0.537*	0.618*	0.638*	0.660*	0.669*	
IL			0.678*	0.278*	0.350*	0.329*	1.928
IC				0.457*	0.380*	0.429*	2.226
PS					0.617*	0.538*	1.854
OM						0.681*	2.302
TM							2.029

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหา Multicollinearity แต่จากผล
การทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ ทักษะทางวิชาชีพ มีค่าตั้งแต่ 1.854 - 2.302
ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงาน โดยรวมของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย

ทักษะทางวิชาชีพ	ความสำเร็จในการทำงานโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.654	0.297	2.203*	0.031
1. ด้านปัญญา (IL)	0.133	0.066	2.021*	0.047
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (IC)	0.150	0.071	2.119*	0.037
3. ด้านการจัดการตนเอง (PS)	0.194	0.073	2.666*	0.009
4. ด้านการจัดการองค์กร (OM)	0.165	0.081	2.036*	0.045
5. ด้านการบริหารทีม (TM)	0.221	0.076	2.901*	0.005

F = 33.108 p < 0.0001 Adj R² = 0.656

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านการจัดการตนเอง ด้านการจัดการองค์กร และด้านการบริหารทีม ร่วมกันอธิบายการเปลี่ยนแปลงของความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ได้ร้อยละ 66 โดยมีความน่าเชื่อถืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าทักษะทางวิชาชีพทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ 1 และสมมติฐานที่ 2

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ทักษะทางวิชาชีพ ด้านปัญญา มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม และมีผลต่อความสำเร็จในการทำงานโดยรวม เนื่องจากทักษะทางวิชาชีพด้านปัญญา เป็นความรู้ความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ ที่ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างแม่นยำและสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ซึ่งการปฏิบัติงานโดยใช้ทักษะทางปัญญา จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน ผลการปฏิบัติงานถูกต้องตามข้อกำหนดต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลูอิติร์ตัน มีมากและคณะ [9] ที่พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐภัทร หงส์พงษ์ และจิรพงษ์ จันทร์งาม [10] ที่พบว่า ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านปัญญา มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน โดยสะท้อนให้เห็นว่าหากผู้ทำบัญชีมีทักษะทางวิชาชีพในด้านปัญญาเพิ่มมากขึ้น ก็จะส่งผลทำให้เกิดคุณภาพรายงานทางการเงินที่เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wells et al. [11] ที่พบว่า ทักษะด้านปัญญา ถือว่าเป็นความสามารถระดับมืออาชีพที่สำคัญสำหรับการทำงานให้ประสบความสำเร็จ

2) ทักษะทางวิชาชีพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม และมีผลต่อความสำเร็จในการทำงานโดยรวม เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานที่จะต้องมีการรับส่งข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี มีการติดต่อ พูดคุย กับผู้ร่วมงานและลูกค้า การมีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่ดีนั้น ก็จะส่งผลให้สามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการของลูกค้า ทำให้การ

ทำงานประสบความสำเร็จและก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงาน โดยนำทักษะทางการสื่อสาร ไปใช้ในการบรรยายให้ความรู้ทางวิชาชีพ และเมื่อมีการรับส่งข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีได้อย่างถูกต้องนั้น ก็จะส่งผลให้เกิดความเชี่ยวชาญในการทำบัญชีมากขึ้นและสามารถรับผิดชอบงานที่มีความซับซ้อนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wells et al. [11] ที่พบว่า ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ถือเป็นความสามารถระดับมืออาชีพที่จำเป็นที่สุดสำหรับการทำงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียากร ปรีโยทัย และสุภัทธร ทีวีจันทร์ [12] ที่พบว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tan and Laswad [13] ซึ่งพบว่า ทักษะวิชาชีพด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นทักษะที่มีความจำเป็นกับการทำงานของนักบัญชีในประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์

3) ทักษะทางวิชาชีพ ด้านการจัดการตนเอง มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม และมีผลต่อความสำเร็จในการทำงานโดยรวม เนื่องจากการจัดการตนเองถือเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงาน ที่ช่วยในการวางแผน จัดลำดับความสำคัญของงาน ประเมินตนเองเพื่อปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เมื่อมีการจัดการตนเองที่ดีนั้น ก็จะส่งผลให้สามารถจัดการงานของลูกค้ายได้อย่างดีด้วย ทำให้การทำงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ อย่างถูกต้องและทันเวลา ทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจและไว้วางใจเลือกใช้บริการเป็นประจำทุกปี และการจัดการตนเองในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ เป็นกลาง ปราศจากความลำเอียง ก็จะส่งผลให้ได้รับความเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงานและลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียากร ปรีโยทัย และสุภัทธร ทีวีจันทร์ [12] ที่พบว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับการยอมรับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fouche and Kgapola [14] ซึ่งพบว่า นักบัญชีที่ต้องการพัฒนาตนเองไปสู่ตำแหน่งผู้บริหาร จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะที่มีความสำคัญอย่างทักษะส่วนบุคคลที่เป็นการคาดการณ์และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

4) ทักษะทางวิชาชีพ ด้านการจัดการองค์กร มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม และมีผลต่อความสำเร็จในการทำงานโดยรวม เนื่องจากหัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพมีส่วนสำคัญในการวางแผน กำหนดกลยุทธ์ต่างๆของสำนักงาน โดยการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และควบคุมการดำเนินงานให้เป็นระบบ เพื่อให้กระบวนการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและทันเวลา ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการทำงานตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขียวพา ณ นคร และนวิรัตน์ ผิวนวน [15] ซึ่งพบว่า การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา นักบัญชีที่อยู่ในตำแหน่งผู้บริหารต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจสูงสุด ในเรื่องการพิจารณาและตัดสินใจอย่างผู้มีวิชาชีพ อาจเป็นเพราะนักบัญชีที่เป็นผู้บริหารจำเป็นต้องบริหารจัดการองค์กร จึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการพิจารณาและตัดสินใจอย่างผู้มีวิชาชีพ จึงจะสามารถบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จูติรัตน์ มีมากและคณะ [9] ซึ่งพบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก และส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดนครราชสีมา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐภัทร หงส์พงษ์ และจิรพงษ์ จันทรงาม [10] ซึ่งพบว่า ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านการจัดการบุคคลมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงิน หากผู้ทำบัญชีมีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่ากับองค์กรจะส่งผลให้รายงานทางการเงินแสดงข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนเป็นกลาง ไม่บิดเบือน

5) ทักษะทางวิชาชีพ ด้านการบริหารทีม มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม และมีผลต่อความสำเร็จในการทำงานโดยรวม เนื่องจากทักษะด้านการบริหารทีมเป็นความสามารถในการวางแผน คัดเลือก ระบุหน้าที่ของสมาชิกในทีม ได้อย่างเหมาะสม มีภาวะผู้นำที่ดีในการทำงาน ทำให้เกิดการยอมรับและไว้วางใจจากผู้ร่วมงาน ส่งผลให้ลูกค้าเกิดความไว้วางใจ

ในการเลือกใช้บริการจัดทำบัญชีเป็นประจำทุกปี เมื่อมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในทีมอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้ร่วมงานและลูกค้าเกิดความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีและกฎหมายที่กำหนดนั้น จะส่งผลให้ได้รับหนังสือรับรองจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทองทิพภา วิริยะพันธุ์ [16] ที่กล่าวว่า การบริหารทีมเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการบริหารทีมสามารถส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการทำงานได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ อนุพงษ์ อินฟ้าแสง [17] กล่าวว่า การบริหารทีมมีความสำคัญสำหรับผู้บริหารองค์กร ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญทุกขั้นตอนในการสร้างทีมงาน เพื่อให้ดำเนินงานแล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wells et al. [11] ซึ่งพบว่า ทักษะวิชาชีพและความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการบัญชีถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยเน้นการพัฒนาทักษะวิชาชีพ พัฒนาการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม และการประยุกต์ใช้การเรียนรู้การปฏิบัติวิชาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Uyar and Gungormus [18] ที่พบว่า ความรู้และทักษะวิชาชีพมีความจำเป็นสำหรับผู้สอบบัญชี ซึ่งทักษะสำคัญที่จำเป็นต้องมี คือ การบริหารทีม จริยธรรมและความซื่อสัตย์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร เพื่อสามารถติดต่อสื่อสารพูดคุยกับลูกค้าและบุคคลอื่นได้มากกว่า 1 ภาษา

1.2 หัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย สามารถพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร โดยการนำทักษะทางการสื่อสารไปใช้ในการเป็นวิทยากร บรรยายให้ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงาน

1.3 หัวหน้าสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทยที่มีทักษะทางวิชาชีพแล้ว ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพด้วย เพื่อให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ผลการปฏิบัติงานมีความถูกต้องตามมาตรฐานกำหนด และสามารถรักษามาตรฐานของสำนักงานบัญชีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาทักษะทางวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่างสำนักงานบัญชีทั่วไป เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้มาเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะทางวิชาชีพระหว่างสำนักงานบัญชีคุณภาพกับสำนักงานบัญชีทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] ประไพพิศ สวัสดิ์รัมย์. ระบบคุณภาพของสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง และอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. การจัดการสมัยใหม่ 2559; 14(1): 51-66.
- [2] สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3. [อินเทอร์เน็ต]. 2557 [เข้าถึงเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2561]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.fap.or.th/Article/Detail/66980>.
- [3] ไพโรจน์ บาดัน. ทักษะการบริหารทีม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท; 2554.
- [4] สาโรจน์ โอพิทักษ์ชิววัน. การจัดการและพฤติกรรมองค์กร: เพื่อสร้างและรักษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันไว้ให้ยั่งยืนในโกลบอลไลเซชัน. กรุงเทพฯ: ซีวีแอลการพิมพ์; 2554.
- [5] ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี. การพัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรกับการเพิ่มประสิทธิผลองค์กร. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 2560; 7(2): 12-18.

- [6] กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557. [อินเทอร์เน็ต]. 2557 [เข้าถึงเมื่อ วันที่ 22 สิงหาคม 2560]. เข้าถึงได้จาก : https://www.dbd.go.th/ewt_dl_link.php?nid=9083
- [7] กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. รายชื่อและที่ตั้งของสำนักงานบัญชีที่ผ่านการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี. [อินเทอร์เน็ต]. 2562 [เข้าถึงเมื่อ วันที่ 21 มกราคม 2562]. เข้าถึงได้จาก : https://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=5303&fbclid=IwAR315xP9dASwTcTsGuBR18IFtyE9VGJdD4LEnd68jvk5y1bl0xiIGYNczM
- [8] Aaker DA, Kumar V and Day G. Marketing Research. 7th ed. New York: John Wiley and Sons; 2001.
- [9] อุตริรัตน์ มีมาก, รติกร บุญสวาท และชุติมา ขลิบทอง. ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี จังหวัดนครราชสีมา. การประชุมภาคใญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 7; 23 มิถุนายน 2559; มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. จังหวัดสงขลา: 2559. 653-664.
- [10] ณัฐภัทร หงษ์พงษ์ และจรัสพงษ์ จันทร์งาม. ผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7; 6-7 กรกฎาคม 2560; มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. จังหวัดนครราชสีมา: 2560. 1-15.
- [11] Wells P, Gerbic P, Kranenburg I and Bygrave J. Professional skills and capabilities of accounting graduates: The New Zealand expectation gap?. Accounting Education 2009; 18(4-5): 403-420.
- [12] ปรีชากร ปรีโยทัย และ สุภัทรร ทีวีจันทร์. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย. Journal of Ratchathani Innovative Social Sciences 2560; 1(2): 8-20.
- [13] Tan LM and Laswad F. Professional skills required of accountants: what do job advertisements tell us?. Accounting Education 2018; 27: 403-432.
- [14] Fouche JP and Kgapola MP. Professional accountants' perspective of skills required to progress to management positions. International Journal of Business and Management Studies 2016; 8(1): 20-36.
- [15] เขียวพา ณ นคร และนวรรรัตน์ ผิวนวล. การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมืองและอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. รายงานการวิจัยคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย; 2559.
- [16] ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. การบริหารทีมงานและการแก้ปัญหา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก; 2553.
- [17] อนุพงษ์ อินฟ้าแสง. การบริหารทีมงานในองค์กร. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยชนบุรี 2553; 4(7): 19-26.
- [18] Uyar A and Gungormus HA. Professional knowledge and skills required for accounting majors who intend to become auditors: perceptions of external auditors. Business and Economic Research Journal 2011; 2(3): 33-49.